

[Aksel Møller.]

som her foreslaaet, inddrog en lang Række Befolkningskredse, som ikke hidtil havde deltaget eller følt Trang til at deltage i egentlig Opsparing, i Opsparingen. Den anden Lykønskning skal være til den højtærede Finansminister, fordi han har taget denne Tanke op og givet den den Udformning, som her foreligger, og som i det store og hele vil kunne regne med mit Partis Bistand.

Der er allerede opstaaet en stor Diskussion Mand og Mand imellem om disse Ting, og jeg har haft Lejlighed til at se, at forskellige Blade har fældet forskellige Domme over det, der her sker. Jeg har især lagt Mærke til — og det ærede Medlem Hr. Himmelstrup var inde paa en Tankegang, der understreger, at han ogsaa ligger under for denne Betragtning —, at der var Blade, der hævdede, at dette var en Form for Opsparing, som kun kunde være berettiget, hvis man tillagde hver enkelt Obligation paa 50 Kr. en eller anden lav Rente foruden Lodtrækningschancen. Herom vil jeg gerne sige, at for mig er dette ikke et Forsøg paa at skabe en egentlig Opsparing, for jeg tror nu engang ikke, at man kan faa Befolkningen opdraget til større Sparsommelighed igennem disse Præmieobligationer. Det, der er Tale om her, er efter min Mening udelukkende at opfordre Befolkningen til ved Hjælp af disse Obligationer at udsætte sit Forbrug. Der er i Virkeligheden en Væsenforskel herpaa, fordi en Opsparing i almindelig Tale og især Tilskyndelse eller Fremme af Opsparingsbanken gaar ud paa at faa Folk til at lægge Krone til Krone for at vinde Renten derved, medens det, der her er Tale om, er et Forsøg paa i en Tid, hvor der er et Misforhold saa grelt som nogen Sinde mellem Varemængden og Købekraften, at faa Befolkningen eller Kredse i Befolkningen til at udsætte deres Forbrug. Derfor forekommer det mig, at den Form, den højtærede Minister har givet Lovforslaget, er tiltalende og korrekt.

Der har ogsaa været en stor Diskussion om det moralske i dette. Det ærede Medlem Hr. Himmelstrup har antydnet, at man har forladt Dydens Vej. Jeg tror ikke, man i dette Land, hvor man har Klasselotteri, og hvor alskens Spil i øvrigt flourer og Staten uden Blusel tager sin Andel heraf, behøver at mobilisere Dyden eller Udyden for at tage Stilling til dette Forslag. Her er i alt Fald Tale om et Spil, hvor man faar sin Indsats igen. Det faar man hverken paa Traverbanen, Galopbanen eller andetsteds, men her ligger det saaledes, at det, der sker,

simpelt hen er, at Staten præmierer den, der vil udsætte en Del af sit Forbrug til en senere Tid, ved at give den paagældende Adgang til en Lodtrækningschance.

Det er klart, at det maa være smaa Stykker Obligationer, det drejer sig om, for at faa disse Bidrag med i denne Form for Laanepolitik. Man kunde være ængstelig ved det vældige Papirapparat, der sættes i Gang i denne Anledning. Jeg tillader mig derfor at spørge den højtærede Minister, om der ikke var en Mulighed for, at man kunde operere med lidt større Stykker for dem, der f. Eks. havde 100 Kr. at udsætte Forbruget af i 10 Aar, saaledes at de kunde købe en Obligation i den Form, som Ministeren nu vil give disse Obligationer, med 2 Numre, saadan at der altsaa var en dobbelt Lodtrækningschance, naar man ejede en Obligation til 100 Kr. Det forekommer mig i alt Fald, at denne Tanke bør overvejes som et Forsøg paa at lette Anvendelsen af Papir og Administrationen i denne Forbindelse.

Hvad skal nu Lovforslagets Formaal være? Ja, det skal altsaa være at deltage i Saneringen af Pengevæsenet, og derfor har Bestemmelsen i § 7 faaet den kategoriske Form, at Ministeren ikke vil kunne disponere over disse Penge undtagen ved den Lejlighed, da Laanet forfalder og skal betales, og indtil da skal det hvile paa en Konto i Danmarks Nationalbank. Der er efter min Mening ingen Tvivl om, at denne Bestemmelse i § 7 er Udtryk for en ren og klar Linie, men der melder sig uægtelig Spørgsmaalet, hvorfor man ikke har formuleret § 7 saaledes, at man lader Laanets Provenu gaa til Afskrivning paa Statens Reguleringskonto i Nationalbanken. Der er flere Grunde for, at man kunde følge denne Politik. Der er for det første den Grund, at Rigsdagen allerede i Fjor vedtog en Lovgivning, der muliggjorde, at Midler, som Staten havde laant, og som befandt sig paa særlige Konti i Nationalbanken, kunde overføres til Afskrivning paa Statens Reguleringskonto dér. Det er ikke bare ved Hjælp af Skattebøder og Efterbetalinger, at vor Nationalbanks Direktør Hr. Bramsnæs udadtil har kunnet nævne, med hvilke formidable Summer det er lykkedes det danske Folk at nedbringe Statens Reguleringskonto i Løbet af de faa Aar, der er gaaet siden Krigens Afslutning. Det skyldes ogsaa, at man har haft den Mulighed at overføre Midler, som man havde optaget i Befolkningen gennem Laan, fra særlige Konti i Nationalbanken, hvor de var i Hvilestilling, til Afskrivning paa Reguleringskontoen.

Men dertil kommer, at man ikke efter